
بسم الله الرحمن الرحیم

سفر تا صد خبرنگاری

کاری از:

مرکز نسرا سازمان فضای مجازی

بسیج استان لرستان

آذر ماه ۱۴۰۰

روزنامه خبری

فصل اول

مقدمه

بخش اول: سازمان تحریریه

بخش دوم: مفاهیم اساسی خبر

بخش سوم: عناصر خبر

مقدمه

از آغاز خلقت، آگاهی از وقایع و رویدادهای جدیدی که پیرامون آدمی روی می دهند نیاز همیشگی او بوده است. این نیاز در دوران مختلف از طریق ارتباطات غیرکلامی مانند نقاشی، آتش و دود و کلامی به شکل های گوناگون تامین شده است اما با پیدایش خط و نوشته و تاسیس رسانه های مکتوب و متعاقب آن رسانه های الکترونیکی (رادیو و تلویزیون) و در حال حاضر اینترنت و گسترش خیرکننده اشکال "خبررسانی" در مقایسه با گذشته تفاوت یافته و حساسیت و اهمیت آن بیشتر شده است.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

گرچه رسانه ها کارکردهای مختلفی چون آموزشی،تفریح و سرگرمی و راهنمایی دارند اما بخش خبر و نیاز محسوس تر به اخبار در مقایسه با سایر بخش ها اهمیت آن را دو چندان کرده است.

امروزه رسانه ها به خوبی از اهمیت انتشار اخبار در جذب مخاطبان آگاهی یافته و به همین جهت به تدریج خبررسانی به یکی از مهمترین وظایف آنان تبدیل شده است.
صفحات مطبوعات و خصوصا روزنامه ها اکنون بیش از سایر مقولات مطبوعاتی دیگر نظیر گزارش مصاحبه، مقاله و به خبر اختصاص می یابد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

اخبار علمی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی اکنون بیشتر ستونها و صفحات مطبوعات را پر می کند و مطبوعات در رقابت با یکدیگر می کوشند تا با سرعت هرچه بیشتر اخبار مورد علاقه تعداد افزون تری از افراد جامعه را منتشر کنند.

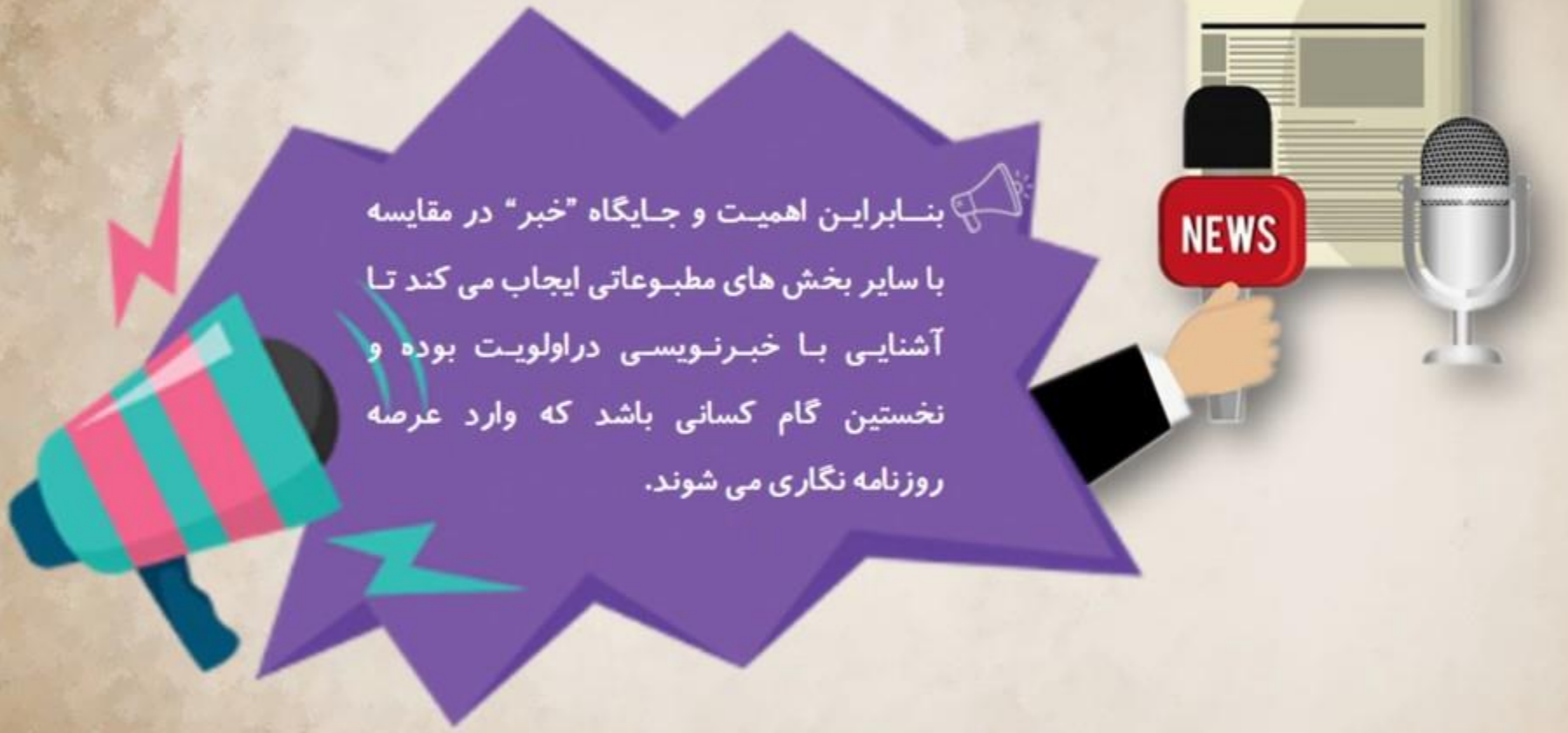

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

بنـابرایـن اهمیـت و جـایگاه "خبر" در مقایسه
با سایر بخش های مطبـوعاتی ایجاب می کند تـا
آشنایـی بـا خبـرنـویسـی دراولویـت بوده و
نخستین گام کسانی باشد که وارد عرصه
روزنامه نگاری می شوند.
NEWS

حتی اگر کسی یک روز هم نخواهد خبرنگاری کند اما با اصول و روش خبرنویسی آشنا باشد، در سایر عرصه‌های زندگی نیز دست برتر را دارد زیرا او می‌داند که **چه چیزی را چگونه و چه زمانی** بیان کند که **بالاترین جذابیت با بیشترین مخاطب** را داشته باشد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

بـــخـــش اول

ســازمــان تحــریــریــه

- سازمان وسائل ارتباط جمعی
- سازمان تحریریه
- خبرنگار کیست ؟

سازمان تحریریه

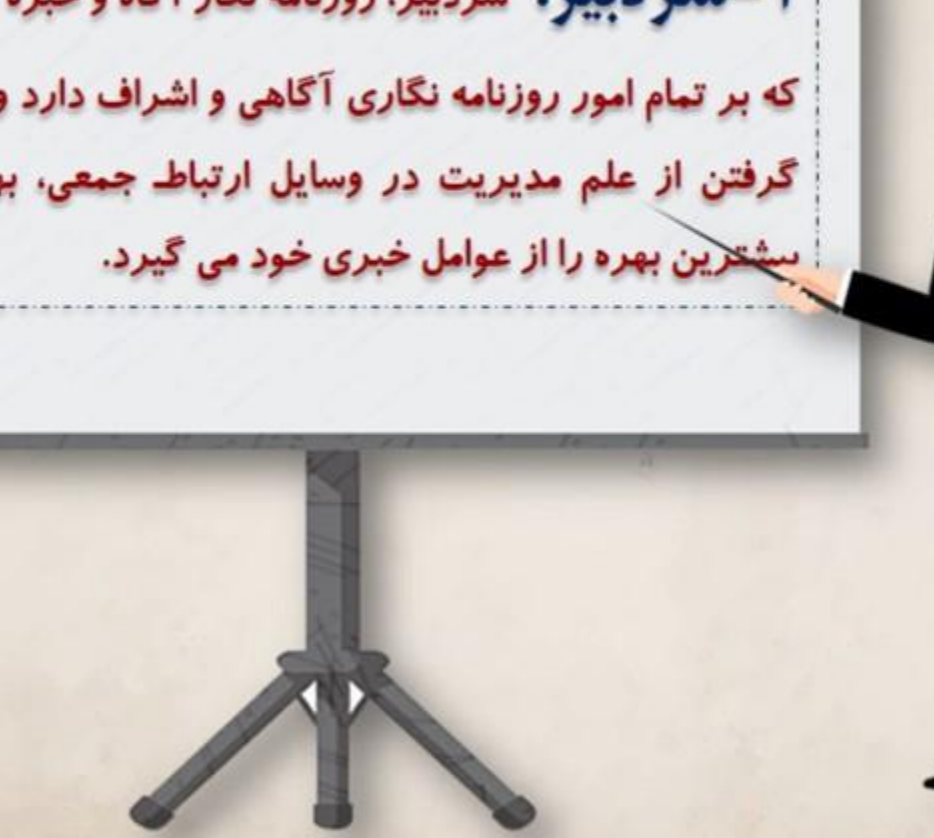
هر سازمان تحریریه، درروزنامه ها، مجله ها خبر گزاری ها و رادیو تلویزیون ها از عوامل زیر تشکیل یافته اند که با توجه به نوع رسانه خبری و همچنین مخاطبین آن می تواند تغییراتی را شامل شود.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

۱-سردبیر: سردبیر، روزنامه نگار آگاه و خبره ای است که بر تمام امور روزنامه نگاری آگاهی و اشراف دارد و با یاری گرفتن از علم مدیریت در وسایل ارتباط جمعی، بهترین و بیشترین بهره را از عوامل خبری خود می گیرد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

۲- دبیر سرویس: سازمانهای خبری از سرویس های گوناگونی تشکیل یافته اند که با توجه به نیازهای خبری مخاطبان شکل می گیرد. هر سرویس خبری مرکب از خبرنگاران، گزارشگران، مصاحبه گران، نویسندگان (ستون نویس ها) است که در رأس آنان دبیر سرویس در محدوده ای کوچکتر وظائف سر دبیر را در حوزه سرویس خود بر عهده دارد و اعمال مدیریت می کند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

سرویسهای مختلف

- ✓ – سرویس سیاسی
- ✓ – سرویس اقتصادی
- ✓ – سرویس خارجی
- ✓ – سرویس اجتماعی و حوادث
- ✓ – سرویس شهرستانها
- ✓ – سرویس هنری و فرهنگی و آموزشی
- ✓ – سرویس گزارشی و نظر سنجی
- ✓ – سرویس مقاله ها و نامه های وارده

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

خبرنگار کیست؟

خبرنگار کسی است که با اتکا به ذوق و استعداد شخصی، پس ازگذرانیدن دوره آموزشی تخصصی و همچنین با توجه به مسئولیت اجتماعی که این حرفه بر عهده او می گذارد، وظیفـــه کسب تهیه، جمع آوری و تنظیم "اخبار" و انتقال آنها از طـریق وسایل ارتباط جمعی (مطبوعات، رادیو، تلویزیون و خبرنگاری) به مخاطبان برعهده دارد.

تطبیق با چنین شرایط است که آموزش تخصصـی و آگـاهی از مفاهیم علمی به عنـوان یک ضرورت اساسی،رخ می نماید.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

بـــخـــش دوم

مفـاهیم اسـاسی خبـر

- درستی خبر
- روشنی خبر
- جامعیت خبر
- شناخت خبر
- ارزشهای خبری

مفاهیم اساسی در خبر نویسی

خبری که از طریق وسایل ارتباط جمعی به اطلاع مردم میرسد،باید درست، روشن وجامع باشد. این مفاهیم باید از مرحله گرد آوری اطلاعت حول یک رویداد تا مرحله ارائه آن در نظر گرفته شود.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

درستی خبر

یکی از مسئولیتهای مهم رسانه های خبری، ارائه اطلاعات درست به مخاطبان است اطمینان از درستی مطالب از ضروریات حرفه روزنامه نگاری است.خبر نگار باید رویداد را آن طور که اتفاق است، نه آن طور که مایل است اتفاق افتاده باشد،به اطلاع مخاطبان برساند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

چاپ تکذیب نامه ها از طریق اشخاص وسازمانهای دولتی وخصوصی در روزنامه ها و مجله ها نشانه بی توجهی به تهیه خبر صحیح یا کامل از طرف خبرنگار سر دبیر یا یا هر مسئول دیگر است.

دربسیاری از مواقع،انتشار مطالب نادرست درباره اشخاص حقیقی حقوقی ممکن است روزنامه را با مشکلات قانونی روبرو سازد. هیچ گاه نباید درستی خبر را فدای سرعت انتشار کرد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

انتشار مطالب نادرست یا اشتباه سبب سلب اعتماد مردم از روزنامه، مجله یا هررسانه خبری دیگری میشود وآنان را به سوی سایر منابع خبری هدایت میکند.

بنابراین، باید درباره یک رویداد کاملا تحقیق کرد و اطلاعات بدست آمده را با منابع دیگر تطبیق داد هیچ گاه نباید درستی خبر را فدای سرعت انتشار کـرد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

روشنی خبر

نوشته خبری باید با صراحت و روشنی تنظیم شود. خبرنگاری که از یک رویداد خبرتهیه میکند، اگرنتواندااطلاعات خودرا به زبان ساده رسا، و بدون ابهام بنویسد، نمیتواند درکار خود موفق باشد.

اصطلاحات حقوقی فنی، پزشکی و... باید طوری نوشته شود که فهم مطلب برای همگان آسان باشد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

جامعیت خبر

خبر باید جامع و کامل باشد و به پرسش هایی که برای مخاطبان خبر به وجود می آید، پاسخ گوید. بدین منظور باید کوشش کرد به پرسش های مربوط به ((عناصر خبر))به طور کامل پاسخ داده شود. خبرنگار برای کامل کردن خبر علاوه بر یافتن عناصر خبر باید به پرسش های جانبی نیز پاسخ دهد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

بدین منظور خبرنگار باید خود را به جای مخاطبان بگذارد و پس از تنظیم خبر مجددا آن را مورد ارزیابی قرار دهد و به پرسش هایی که برای خودش مطرح می شود، پاسخ مناسب دهد.

استفاده از اطلاعات آرشیوی و اشاره به سابقه خبر در بسیاری از مواقع به جامعیت خبر کمک شایان میکند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

شناخت خبر

اولین مرحله در فرآیند تهیه وتنظیم خبر شناخت آن است. خبر را باید شناخت و از ماهیت آن آگاه شد.

تعاریف گوناگونی با ابعاد مختلفی از خبر ارائه شده است:

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

خبر گزارشی از واقعیت هاست ولی هر واقعیتی را نمیتوان خبر نامید.

خبر پیامی است که احتمال صدق و کذب در آن وجود دارد.

خبر الزاما گزارش رویداد های جاری (تازه ها) نیست.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

ممکن است واقعه ای که سالها قبل رخ داده، بانمایان شدن اطلاعات تازه ارزش خبری پیدا کند.

(اخبار مربوط به اکتشافات باستان شناسی، عملیات جاسوسی و...)

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

با گذشت سالها تحقیق در زمینه خبر، هنوز سوال «خبر چیست؟» وجود دارد.

ظاهرا اشکال عمده نداشتن یک تئوری جامع و مانع بوده است که بتواند اخبار را صرف نظر از موضوعات مختلف سیاسی، اقتصادی و... در بر بگیرد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

خبر رویدادی است که قرار است اتفاق بیوفتد اما هنوز رخ نداده است.

(خبر مربوط به مسافرت ها کنفرانس ها و..)

رویدادی که برای یک نفر یا گروهی ارزش خبری دارد برای دیگری یاگروهی دیگر ممکن است بی اهمیت باشد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

ارزشهای خبری

هر روز صلها و شاید هزاران رویداد بزرگ و کوچک در گوشه و کنار جهان اتفاق می افتد، اما امکان تهیه گزارش از تمام آنها وجود ندارد و تعداد زیادی از وقایع نیز ارزش خبری لازم را برای گزار ش وا نتقال آنها به مخاطبین ندارد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

بنـابراین برای تشخیـص اینکه چه رویدادی ارزش تهیـه گـــزارش دارد، احتیاج به معیار هایی است که به کمک آن بتوان وقایع را ارزشیابی و گزارش جامعی از آن رویداد برای مخاطبان تهیه کرد. این معیار ها که به تنهایی یا گاه با ترکیب با یکدیگر،یک رویداد را پدید می آورند ودر ماهیت خود رویداد وجود دارند «ارزشهای خبری» نامیده می شوند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

۱–دربرگیری

رویداد هنگامی دارای ارزش در برگیری است که بر روی تعداد زیادی از افراد جامعه تاثیری در زمان حال یا آینده داشته باشد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

به مثال های زیر توجه کنید:

(۱) شناسنامه کلیه اتباع کشور تعویض می شود.

(۲) پزشکان از پرداخت مالیات تأسیس مطب معاف شدند.

(۳) اصناف بیمه اجباری می شوند.

با توجه به ارزش خبری دربرگیری اثری که خبر شماره (۱) برعموم مردم دارد جای تردید نیست و به ترتیب خبرهای شماره(۲)، شماره(۳)، از نظردر برگیری به ترتیب در مقام های بعدی قرار می گیرد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

خبر اول، تمامی افراد کشور را به طور مستقیم در بر می گیرد، در صورتی که خبر های بعدی گروه هایی را به طور مستقیم و گروه های دیگری را به طور غیر مستقیم پوشش می دهد و بدون تردید ارزش دربرگیری در مورد خبر اول بیشتر است با این حال در مورد رسانه ها ، اولویت گذاری تفاوت می کند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

یک رسانه ویژه پزشکان خبر شماره (۲) را در اولویت قرارمی دهد و یک ارگان اصناف خبر شماره (۳) را.

پس درحالی که یک خبر به طور مطلق میتواند برای رسانه هایی ارزش دربر گیری داشته باشد برای رسانه های دیگر نسبی است. این نکته از آن جهت مورد اشاره قرار گرفته است که هر خبرنگاری با توجه به مشی رسانه ومخاطبانی که دارد باید ارزش خبری «دربر گیری» را مورد ارزیابی قرار دهد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

۲–شهرت

اشخاص حقیقی و حقوقی و حتی بعضی از اشیاء هرگاه به خاطر فعالیت ها و معروفیتشان در جامعه ملی و فرا ملی شناخته شده باشند، ارزش خبری دارند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

شهرت ممکن است بار معنایی مثبت یا منفی داشته باشد. افراد و نهاد های جامعه و برخی اشیاء و به طور اعم ذی روح و بی روح از شهرت یکسان برخوردار نیستند، به همین دلیل ارزش خبری یکسان نیز ندارند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

در این مثـال ها ارزش شهرت نمایان می شود. با قیـاس در دو مثال اول سفـر وزیر صنـایع و سفـر رئیس جمهوری از نظر مقام طبعا مقـام رئیس جمهـوری از شهرت بیشتری برخوردار است.

به این مثالها توجه کنید:

(۱) وزیر صنایع فردا به آلمان می رود .

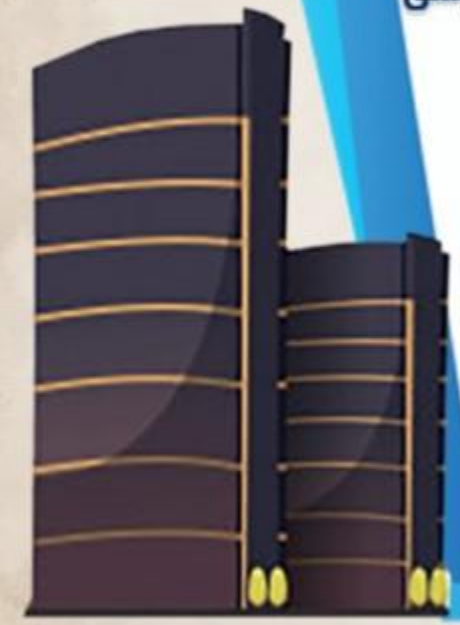
(۲) رئیس جمهوری فردا به آلمان می رود .

(۳) معلمی در راه بازگشت به خانه جان سپرد .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

مثال (۱): برج ایفل روبه انهدام است.

مثال (۲): ساختمانی در خیابان فردوسی رو به انهدام است.

در این مثال ها شهرت برج ایفل به عنوان سمبل شهر پاریس، ارزش خبری به خبر می دهد در حالی که ساختمانی در خیابان فردوسی فاقد ارزش شهرت است.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

۳- برخورد ها، درگیری ها
اختلاف ها، منازعه ها

این گونه رویداد ها حاوی برخورد (اختلاف، کشمکش یا در گیری) میان افراد، گروهها ملت ها حیوانات با یکدیگر در طبیعت است. برخورد ممکن است به صورت جسمانی (فیزیکی) یا فکری و ایدئولوژیکی باشد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

اخبار سرقت، قتل، جنایت، سیل، زلزله و.....
نمونه هایی از رویداد هایی است که عامل برخورد ، درگیری یا اختلاف در آنها وجود دارد دلیل اهمیت این ارزش خبری در این است که در برخورد ها، همواره احتمال بر هم خوردن توازن موجود در جامعه می رود که تاثیر بر امنیت مادی و معنوی افراد دارد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

برخورد همچنین ممکن است مثبت مثل رقابت های ورزشی یـا برخورد آراء و عقاید منفی نظیر جنگ ها و زد و خورد ها باشد.

به این مثالها توجه کنید:

مثال (۱): برخورد دو قطار صد کشته بر جای گذاشت.

مثال (۱): زلزله در ترکیه ۲۰هزار نفر راکشت.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

۴-استثناءها شگفتی ها

رویدادهای استثنایی، غیر عادی، عجیب یا نادر است .

در برخی موارد این رویدادها برخلاف پیش بینی یا انتظار اتفاق می افتد. سرقت غیر عادی است ولی عجیب نیست، ممکن است نحوه سرقت عجیب باشد. اختراعات و اکتشافات را میتوان به عنوان نمونه هایی دارای این ارزش خبری نام برد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

مثال: دهلی نو-خبر گزاری جمهوری اسلامی کزنی نود ساله در ایلت راجستان هند طی زایمانی طبیعی نوزاد دختری به دنیا آورد ((ژاگوی)) نود ساله دارای ۳۰ نوه ونتیجه است وشوهرش ۹۲سال دارد .

دلیل اهمیت:

جالب بودن واقعه

تحریک حس

کنجکاوی مخاطبان

مثال هایی دیگر:

-زنی در استرالیا ۱۲قلو حامله شد .

-تعداد فرزندان یک روستایی درترکیه به ۴۰ نفر رسید.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

۵–بزرگی وفراوانی تعدادومقدار

این ارزش خبری به اعداد و آمار مربو ط است.

ارقام ممکن است تعداد نفرات یا میزان خسارتهای جانی و مالی باشد.

هرچه تعداد یا مقدار زیاد تر باشد، اهمیت این ارزش خبری بیشتر می شود.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

اگر در حادثه ی رانند گی ۵۰ نفر کشته شوند، ارزش خبری آن قابل مقایسه با حادثه ای که دو نفر کشته داشته باشد نیست باید توجه داشت که اهمیت اعداد و ارقام نسبی است و بستگی به موضوع رویداد دارد .

مثال: –۷۰نفر دربرخورد دو اتوبوس مسافربری کشته شدند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

۶-مجاورت

همان طور که واقعه ای برای یک نفر خیر است ممکن است برای فرد دیگری خیر نباشد روزنامه هایی که برای اهالی یک شهر خبر است ممکن است برای شهر دیگر ارزش خبری یکسان نداشته باشد «مجاورت» به دو صورت میتواند برای مخاطبان ارزش خبری داشته باشد. مجاورت معنوی و مجاورت جغرافیایی.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

مخاطبان در درجه اول مایلند در مورد رویداد های شهر یا کشوری که در آن زندگی می کنند اطلاع حاصل کنند و بعد کشور های دیگر.

اگر سرقتی در همسایگی منزل فردی روی دهد این حادثه برای این فرد از ارزش خبری بیشتری برخوردار است.

تا اینکه مشابه این سرقت در کشور دور دستی مانند مکزیک روی داده باشد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

حادثه ای که در محلی دور اتفاق افتاده باشد در صورتی برای مخاطب ارزش خبری دارد که تا حدودی به زیان فرهنگ، زبان و دیگر علائق، اعتقادات و باورهای او مرتبط باشد یا به عبارت دیگر دارای ارزش «مجاورت معنوی» باشد.

مثال: (مجاورت جغرافیایی)

-بزرگترین سد خاورمیانه روی کارون احداث می شود .

مثال: (مجاورت معنوی)

-دانشمند ایرانی درفرانسه، مرد علمی سال شد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

از نظر انتقال پیام های خبری، رسانه ها دائم در حال رقابت با یکدیگرند اگر خبر رویدادی به موقع انتشار نیابد، خواننده به منابع دیگر خبری روی خواهـد آورد و ((نیاز خبری)) خود را از ایـن منابع تـــامیـن خواهد کرد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

بخش سوم

عناصر خبر

- عناصر خبر
- که ؟
- کجا؟
- کی ؟
- چه ؟
- چرا؟ چگونه ؟

عناصر خبر

در تنظیم خبر، رکن اصلی، شناخت عناصر خبر است. بدون شناخت از عناصر خبر کار تنظیم خبر نه تنها با مشکل مواجه خواهد شد، بلکه در صورت تنظیم نیز ابهام خبری به طور برجسته ای ظهور خواهد کرد و خبرنگار نمی تواند جذابیت خبر را به نحو صحیح به مخاطبین ارائه دهد .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

شناخت عناصر خبر است که به خبرنگار کمک می کند قبل از نگارش و تنظیم خبر، چگونه از اطلاعاتی که در دست دارد به نحو مؤثری بهره بگیرد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

عناصر خبر : "که؟ کی؟ چه؟ چرا؟ چگونه؟"

ارزش های خبری :

" شهرت، دربرگیری، تازگی، مجاورت کثرت، برخورد، شگفتی " می تواند خبرنگار را در نوشتن و تنظیم خبر یاری دهد .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

که ؟

روزنامه نگار باید دقیقا بداند که چه کسی،کسانی یا چیزی در پیدایش رویداد دخالت داشته اند.
لازم است نام و نام خانوادگی دقیق و اطلاعاتی که به مخاطبان برای شناخت وی کمک می کند برای تکمیل خبر، جمع آوری و ارائه کند .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

خبرنگار باید مشخص کند آیا لازم است نام شخص در پارگراف اول خبر(لید) گفته شود یا تنها ذکر مقام یا سمت او کافی است .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

در بسیاری از موارد، نام اشخاص ضروری نیست. ذکر نام اشخاص در پارگراف اول خبر(لید) در صورتی جایز است که اکثر خوانندگان در روزنامه و مخاطبان دیگر رسانه های خبری با خواندن و شنیدن نام فرد (شهرت) بتواند قیافه و شکل آن شخص را در ذهن خود تداعی کنند.

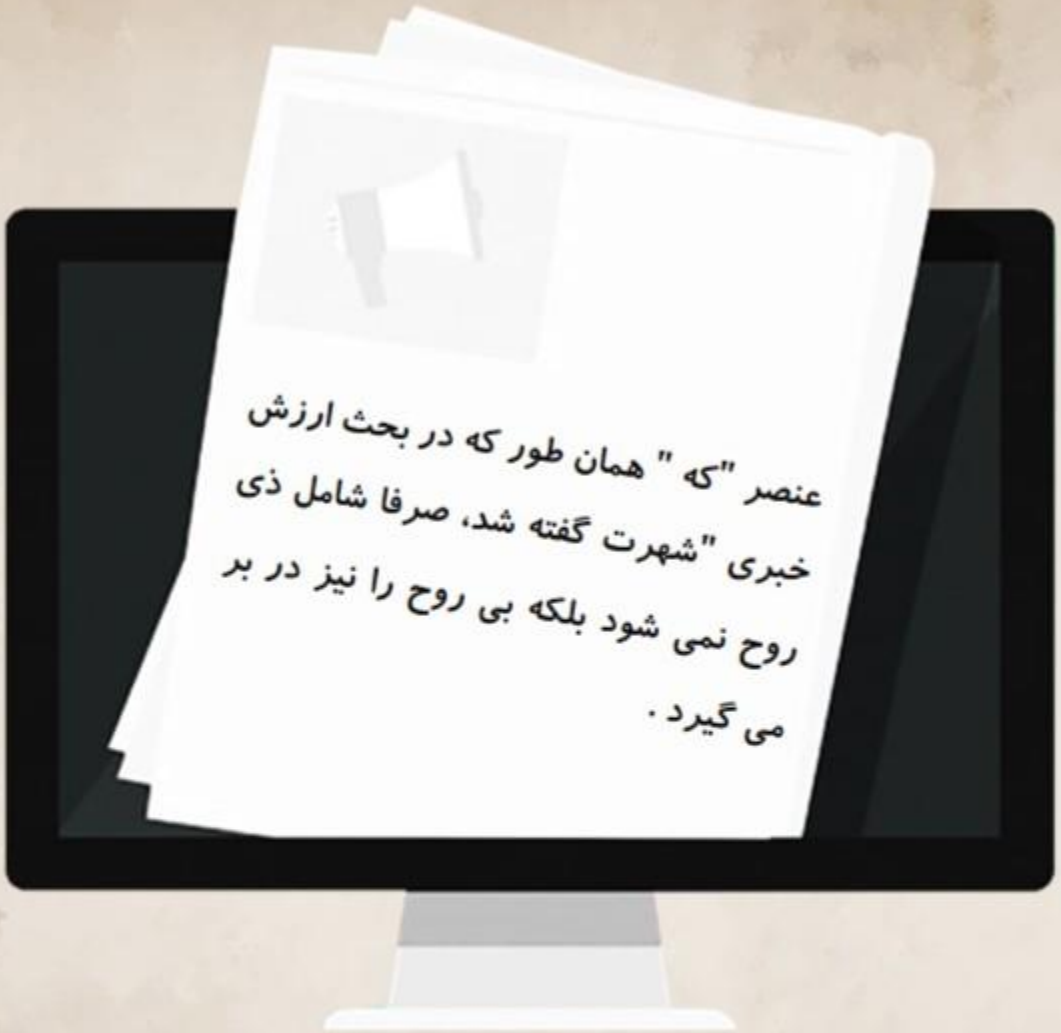

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

در واقع عنصر "که" به معنای "چه کسی" یا "چه چیزی" است ، خواه جمله خبری به صورت معلوم یا به صورت مجهول نگارش شود .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

مثال : که (چه کسی ؟) (افراد حقیقی)

گزارش خبری تحلیلی کیهان

ماکرون، حامی مردم لبنان
یا شریک جرم متهمان جنایت بیروت؟

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

مثال که؟ (چه کسی) (افراد حقوقی)

سال‌ها خانه بدوشی خبرنگاران به پایان خواهد رسید؟

انجمن صنفی روزنامه نگاران
وعده‌ای آشنا برای دولت

جاماندگان، سهام عدالت می‌گیرند؟

نمایندگان در خصوص سهام عدالت تصمیم می گیرند

همانطور که اشاره شد عنصر "که" صرفا افراد حقیقی و حقوقی را به عنوان فاعل رویدادها، شامل نمی شود بلکه عنصر "که" اشیا و به طور کلی بی روح را نیز در بر می گیرد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

مثال : که ؟(چه چیزی ؟)

سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت:

بازار خودرو به تعادل نزدیک می‌شود

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

«کجا؟»

همان طور که در مورد ارزش مجاورت (جغرافیایی – معنوی) گفته شد، محل رویداد در ارزش دهی به خبر تاثیر دارد.

در اکثر موارد، یک رویداد شهری یا کشوری نسبت به یک خبر خارجی برای خوانندگان ارش خبری افزونتری دارد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

در هر حال محل وقوع یک رویداد را می توان به صورتهای مختلف نوشت:

در شروع خبر: (هنگامی که محل وقوع رویداد و ارسال خبر یکی باشد)

۱- چرا بیروت عروس خاورمیانه شد ؟

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

در رویداهای شهری ذکر محل واقعه از اهمیت ویژه ای برخوردار است. بنابراین باید آن را به روشنی بیان کرد.

۲-عاملان حادثه بیروت محاکمه شوند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

کی ؟
(زمان)

ویژه ای برخورد از ارزشهای خبری، زمان یا تازگی خبر اهمیت است .

تهیه خبر از وقایع روز یا رویدادهای گذشته که به تازگی انتشار می یابد یا
+
با زوایه دید جدیدتر ارائه می شود

جزیی از کار روزمره خبرنگاران است.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

اگر زمان وقوع رویداد حائز اهمیت است، خبرنگار باید تازگی خبر را در همان ابتدای خبر بازگو کند. در مواقعی که مدتی از وقوع رویداد گذشته است یا عامل زمان چندان اهمیت ندارد از ذکر زمان رویداد می توان در ابتدای خبر خودداری کرد.

۱-متقاضیان وام اجاره از ۲۱ مرداد به بانک معرفی می شوند.

۲-همین امروز و فردا قیمت ارز را پایین می آوریم.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

چـــه؟

در خبر نویسی عنصر "چه" به "ماهیت و فعلیت"رویداد مربوط شود، خواه فعلی صورت پذیرد یا انجام نپذیرد .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

"تصادف" ممکن است یک حادثه رانندگی ، آتش سوزی، تصویب یا رد لایحه های قانونی افتتاح کارخانه سفر و هر آنچه به ماهیت یا فعلیت یک رویداد مربوط می شود، باشد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

"چه" معمولا اگر در شروع خبر قرار گیرد به جذابیت و کشش خبر می افزاید، اما در مورد یک رویداد خبری، خبر نویس باید تشخیص دهد از میان مطالب یا موضوع های مختلفی که یک رویداد را به وجود می آورد، کدام یک از اهمیت بیشتری برخوردار است، این بدان خاطر است که در یک خبر چند عنصر "چه" ممکن است وجود داشته باشد.

از میان مطالب متعدد (چه ها) باید آن موردی را انتخاب کرد که دارای ارزش خبری بیشتری باشد. به عنوان مثال ، اگر رویداد حاوی ارزش در برگیری است باید کوشید آن را به طرز روشنی در "لید" نشان داد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

به این مثال که مصاحبه ها با مدیر نمایشگاه بازرگانی ایران در کویت است توجه کنید .

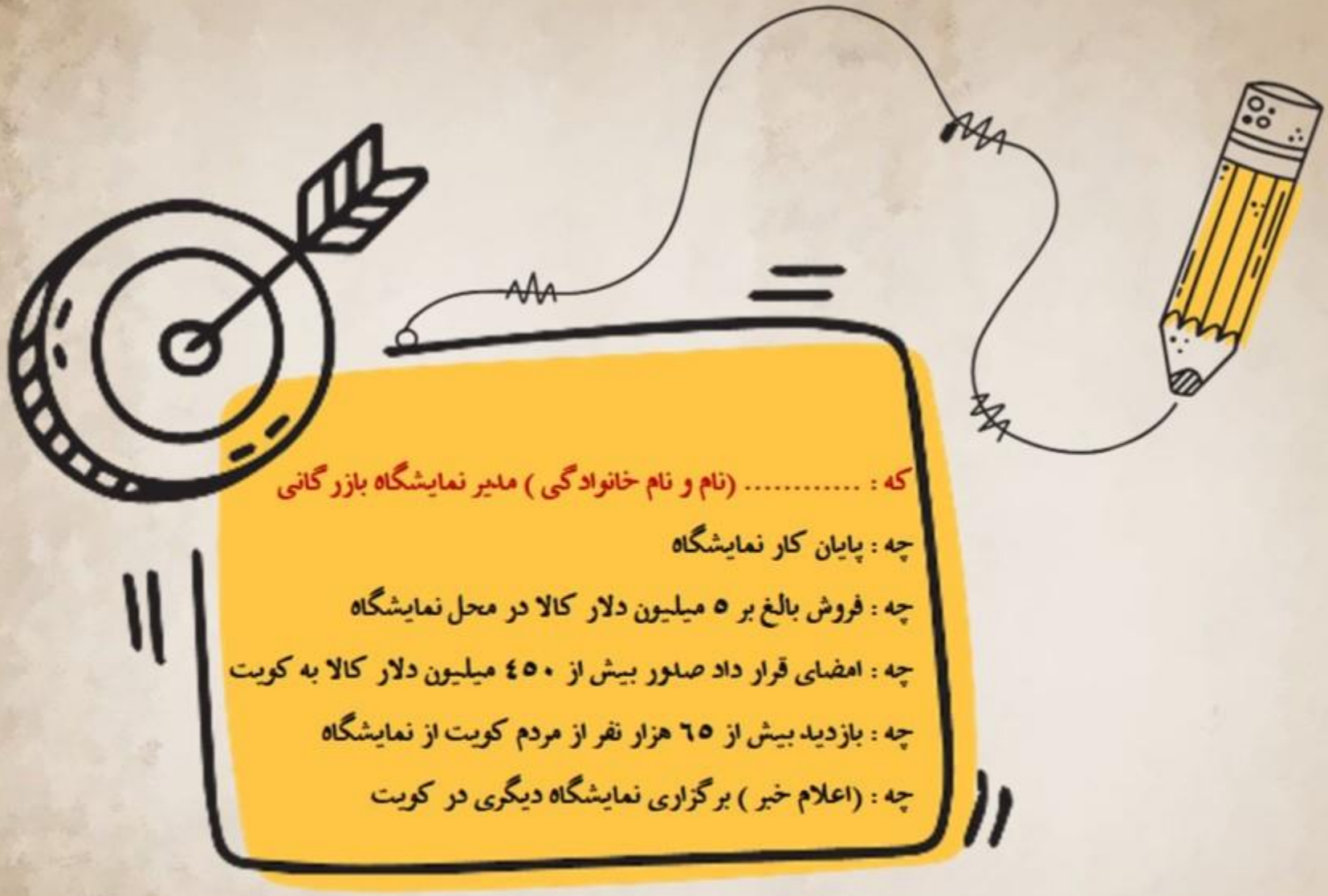

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

در مصاحبه ها، به طور کلی، عناصر " که " و " چه " نسبت به سایر عناصر از اهمیت ویژه ای برخوردار است و در این بین، اهمیت عنصر " چه " از دیگر عناصر خبر بیشتر است.

در این مصاحبه، مطالب متعددی (چه) بیان شده است اما با توجه به ارزشهای در برگیری، فراوانی و تعداد و تازگی، مطلب " فروش بالغ بر ۵ میلیون دلار کالا در محل نمایشگاه و سپس " امضای قرار داد بیش از ۴۵ میلیون دلار کالا به کویت " از دیگر مطالب مهمتر است، بنابراین این خبر را می توان به یکی از دو صورت زیر نگارش و تنظیم کرد .

نمونه اول

مدیر نمایشگاه بازرگای ایران در کویت طی مصاحبه ای اعلام کرد در جریان برگزاری این نمایشگاه بالغ بر ۵ میلیون دلار کالای ساخت کشور به فروش رفت .

.....(نام و نام خانوادگی) مدیر نخستین نمایشگاه بازرگانی محصولات صنعتی ، معدنی و کشاورزی ایران در کویت در این مصاحبه گفت : علاوه بر این، قرار داد صدور بیش از ۴۵ میلیون دلار کالاهای مختلف به کویت با بازرگانان آن کشور به امضاء رسید.

مدیر نمایشگاه افزود: در مدت برگزاری این نمایشگاه که روز گذشته به پایان رسید، ۶۵۰ هزار نفر از مردم کویت از آن بازدید کردند.

... (نام ونام خانوادگی) با موفق خواندن کار نخستین نمایشگاه گفت : تصمیم گرفته شده است نمایشگاه دیگری از سوی مرکز توسعه صادرات در کویت برگزار شود.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

نمونه دوم :

فروش بالغ بر ۵ میلیون دلار کالا و تمضای قرارداد برای صدور بیش از ۴۵۰ میلیون دلار کالای مختلف با بازرگانان کویتی از نتایج برگزاری نخستین نمایشگاه محصولات صنعتی، معدنی و کشاورزی ایران در کویت است.

... (نام و نام خانوادگی) مدیر نمایشگاه بازرگانی ایران در کویت در ایان کار برگزاری نمایشگاه طی مصاحبه ای با اعلام این مطلب افزود: بیش از ۶۵۰ هزار نفر از مردم کویت از این نمایشگاه دیدن کردند.

وی گفت:در پی موفقیت این نمایشگاه، تصمیم گرفته شد، نمایشگاه دیگری از سوی مرکز توسعه صادرات در کویت برگزار شود .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

چرا ؟
چگونه ؟

عنصر " چرا " علت، دلیل یا انگیزه به وجود آمدن رویداد را بیان می کند و عنصر " چگونه " نحوه چگونگی و طریقه وقوع رویداد را.

در بسیاری مواقع خبرنگار " چگونگی " به وجود آمدن یک رویداد خبری را کسب می کند ، اما از علت و انگیز ه ای که در پشت آن پنهان است، بی خبر است ؟ یا علت و انگیزه را می داند، اما از نحوه وقوع رویداد اطلاعاتی ندارد.

به عنوان مثال در خبر سقوط یک هواپیما، شاید در همان ساعت های اولیه یا روز نخست، نتوان علت سقوط هواپیما را به دست آورد .

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

علت سقوط هواپیما وقتی رسماً اعلام خواهد شد که "جعبه سیاه" که حاوی نوار مکالمات خلبان با برج مراقبت است به دست آید. پس از تجزیه و تحلیل مکالمه خلبان، درآخرین لحظه های حیاتش و اطلاعاتی که از محل سقوط هواپیما به دست می آید، کارشناسان روزها، هفته ها یا ماهها بعد علت سقوط را اعلام می کنند.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

عنصر "چرا" و "چگونه" هنگام تهیه گزارشهای تشریحی و تحلیلی یا لیدهای تشریحی و تحلیلی بیشتر از سایر موارد، مورد استفاده قرار می گیرد، زیرا در این گونه گزارشهای خبری، خبرنگار، زمان بیشتری را برای کسب بررسی علت، انگیزه یا نحوه و چگونگی به وجود آمدن رویداد خبری را در اختیار دارد.

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

مثـــال (چـرا؟) :

یک کشته و ۴ مصدوم بر اثر تصادف اتوبوس با عابران‌پیاده در بزرگراه بعثت

۱۹ مرداد ۱۳۹۹ - ۱۲:۳۸ | اخبار اجتماعی | اخبار حوادث

تصادف زنجیره ای در بزر گراه امام علی به خاطر ضایعات مرغ

تصادف زنجیره‌ای در بزرگراه امام علی به خاطر ضایعات مرغ + تصاویر

۰۸ مرداد ۱۳۹۹ - ۱۰:۱۵ | اخبار اجتماعی | اخبار پلیس

هزینه‌های بالا مانع اجرای استانداردهای اجباری چراغ خودرو شد

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

مثـــال (چـرا؟) :

یک کشته و ۴ مصدوم بر اثر تصادف اتوبوس با عابران‌پیاده در بزرگراه بعثت

۱۹ مرداد ۱۳۹۹ - ۱۲:۳۸ | اخبار اجتماعی | اخبار حوادث

تصادف زنجیره ای در بزر گراه امام علی به خاطر ضایعات مرغ

تصادف زنجیره‌ای در بزرگراه امام علی به خاطر ضایعات مرغ + تصاویر

۰۸ مرداد ۱۳۹۹ - ۱۰:۱۵ | اخبار اجتماعی | اخبار پلیس

هزینه‌های بالا مانع اجرای استانداردهای اجباری چراغ خودرو شد

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

سوتی های خبرنگاری!!!...

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

واکنش جالب شهید حاج قاسم سلیمانی به درخواست مصاحبه یک خبرنگار

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

بی تعارف ترین خبرنگار

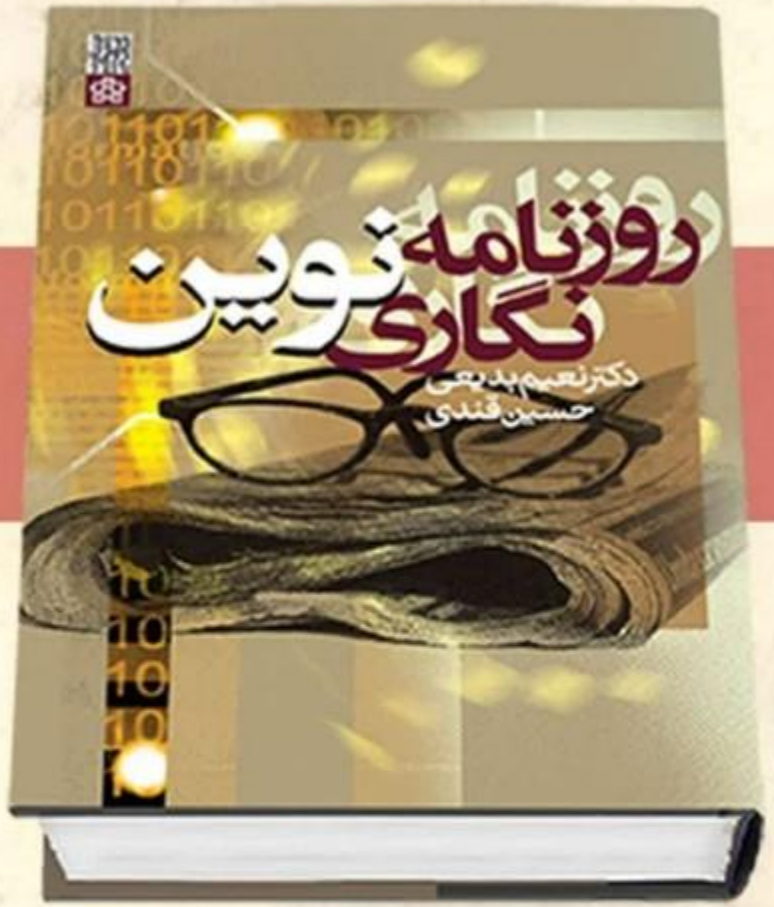

نهضت سواد رسانه ای انقلاب اسلامی
استان لرستان

پایان فصل اول

منبع

روزنامه نگاری نوین

موضوعات :علوم ارتباطات

ناشر: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸

نویسندگان : نعیم بدیعی ؛ حسین قندی

نوبت چاپ: دوازدهم

مرکز نسرا سازمان فضای مجازی
بسیج استان لرستان
zoom
hulu
@nasralorestan